

Konferencja

„ Rolniczy Handel Detaliczny – nowa ścieżka rozwoju dla wytwórcy”

Piotr Sawa

Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Minikowie

email: piotr.sawa@kpodr.pl

693 301 175

(52) 386-72-46

Minikowo 2017r.-03-30

Nasze doradztwo - Twoje korzyści

Sprzedaż żywności przez rolników

**PODSTAWOWA ZASADA PRODUKCJI ŻYWNOCI:
żywność musi być bezpieczna dla zdrowia i życia
konsumenta.**

**Producent ponosi odpowiedzialność za produkcję
i wprowadzenie do obrotu bezpiecznej żywności.**

USTAWA z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej

Art. 3. Przepisów ustawy nie stosuje się do:

- 1) działalności wytwórczej w rolnictwie w zakresie upraw rolnych oraz chowu i hodowli zwierząt, ogrodnictwa, warzywnictwa, leśnictwa i rybactwa śródlądowego;**
- 2) wynajmowania przez rolników pokoi, sprzedaży posiłków domowych i świadczenia w gospodarstwach rolnych innych usług związanych z pobytem turystów;**
- 3) wyrobu wina przez producentów będących rolnikami wyrabiającymi mniej niż 100 hektolitrów wina w ciągu roku gospodarczego**
- 4) działalności rolników w zakresie sprzedaży, o której mowa w art. 20 ust. 1c ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych**

art. 20 ust. 1c. (Za przychody z innych źródeł, uważa się również przychody ze sprzedaży przetworzonych w sposób inny niż przemysłowy produktów roślinnych i zwierzęcych pochodzących z własnej uprawy, hodowli lub chowu)

Formy sprzedaży żywności przez rolników

Formy sprzedaży	Rodzaj żywności	Zasięg terytorialny prowadzenia sprzedaży	Limity sprzedaży
Dostawy bezpośrednie	Produkty pochodzenia roślinnego (nieprzetworzone)	obszar województwa, na terenie którego jest prowadzona produkcja lub sąsiadujących z nim województw,	nie
Sprzedaż bezpośrednia	Produkty pochodzenia zwierzęcego (nieprzetworzone)	j.w. obszar województw innych niż ww. podczas wystaw, festynów, targów lub kiermaszy, organizowanych w celu promocji tych produktów.	tak, nie dla wszystkich produktów
Działalność marginalna, lokalna i ograniczona (MOL)	Produkty pochodzenia zwierzęcego (po obróbce i/lub przetworzeniu)	obszar województwa lub obszar sąsiadujących nim powiatów, położonych na obszarach innych województw ww. ograniczenia nie obowiązują podczas wystaw, festynów, targów oraz kiermaszy organizowanych w celu promocji tych produktów	tak
Rolniczy handel detaliczny	Produkty pochodzenia roślinnego i zwierzęcego (nieprzetworzone i przetworzone)	obszar całego kraju	tak

Dostawy bezpośrednie środków spożywczych pochodzenia roślinnego

Dostawy bezpośrednie obejmują:

- produkty produkcji pierwotnej pochodzenia roślinnego, takie jak: zboża, owoce, warzywa, zioła, runo leśne, grzyby - uprawne, **pochodzące wyłącznie z własnych upraw**, niestanowiących działów specjalnych produkcji rolnej,
- surowce pochodzące z dokonywanych osobiście zbiorów ziół i runa leśnego,
- środki spożywcze pochodzące z produktów lub surowców, wymienionych wyżej w postaci kiszanej lub suszonej.

Wymagania

Dostawy bezpośrednio mogą być realizowane osobiście przez producenta dostarczającego małe ilości środków spożywczych konsumentowi finalnemu lub do zakładów detalicznych, którzy zaopatrują konsumentów finalnych czyli :

Wielkości obrotu w ramach dostaw bezpośrednich nie mogą przekraczać wielkości plonów, w skali roku, poszczególnych surowców uzyskanych przez producentów produkcji pierwotnej z gospodarstw rolnych,

Nasze doradztwo - Twoje korzyści

SPRZEDAŻ BEZPOŚREDNIA PRODUKTÓW POCHODZENIA ZWIERZĘCEGO

Reguluje: ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI
z dnia 30 września 2015 r. w sprawie wymagań
weterynaryjnych przy produkcji produktów pochodzenia
zwierzęcego przeznaczonych do sprzedaży bezpośredniej

Istota sprzedaży bezpośredniej

Produktami przeznaczonymi do sprzedaży bezpośredniej mogą być wyłącznie produkty wytworzone:

- ✓ przez rolnika w prowadzonym przez niego gospodarstwie,
- ✓ przez właściciela pasieki,
- ✓ właściciela stawów rybnych

sprzedawane mogą być bezpośrednio :

- ✓ w gospodarstwie,
- ✓ na targowiskach,
- ✓ w halach targowych,
- ✓ **do zakładów prowadzących handel detaliczny sprzedających konsumentowi końcowemu**

Sprzedaż bezpośrednia

rodzaje produktów i limity sprzedaży

Rodzaj produktu	Limit sprzedaży (tygodniowo)	Limit sprzedaży (rocznie)
Tusze indyków z podrobami	50 szt.*	2.500 szt.
Tusze gęsi z podrobami	500 szt.	-
Tusze innych gatunków drobiu z podrobami	200 szt.*	10.000 szt.
Tusze zajęczaków z podrobami	100 szt.*	5.000 szt.
Tusze grubej zwierzyny łownej z podrobami	-	10.000 kg
Tusze drobnej zwierzyny łownej z podrobami	-	10.000 kg
Żywe ślimaki lądowe	-	1.000 kg
Mleko surowe lub mleko surowe i siara	1.000 l*	52.000 l
Surowa śmietana	200 l*	10.400 l
Jaja od drobiu	2.450 szt.*	127.400 szt.
Jaja od ptaków bezgrzebieniowych	-	500 szt.
Produkty pszczele nieprzetworzone (miód, pyłek pszczeli, mleczo pszczele)	-	-
Produkty rybołówstwa żywe lub uśmiercone	-	-

* Limit tygodniowy można zwiększyć za zgodą powiatowego lekarza weterynarii pod warunkiem zachowania rocznego limitu produkcji

Działalność marginalna, lokalna i ograniczona

Reguluje: Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
w sprawie szczegółowych warunków uznania
działalności marginalnej, lokalnej i ograniczonej
z dnia 21 marca 2016 r.

Działalność uznaje się za działalność marginalną, lokalną i ograniczoną, jeżeli zakład prowadzi:

- ✓ rozbiór świeżego mięsa wołowego, wieprzowego, baraniego, koziego, końskiego, drobiowego lub zajęczaków lub
- ✓ produkcję mięsa mielonego, surowych wyrobów mięsnych
- ✓ produkcję produktów mięsnych, w tym gotowych posiłków (potraw) wyprodukowanych z mięsa
- ✓ mięso powinno być pozyskane ze zwierząt poddanych ubojowi w rzeźni (poza drobiem i zajęczakami)

Działalność uznaje się za działalność marginalną, lokalną i ograniczoną, jeżeli:

- ✓ znajduje się na obszarze jednego województwa lub na obszarze sąsiadujących z tym województwem powiatów
- ✓ zakład prowadzi więcej niż jeden z rodzajów działalności, suma wielkości dostaw wszystkich rodzajów produktów nie może przekroczyć najwyższego limitu przewidzianego dla jednego z rodzajów produktów produkowanych w tym zakładzie
- ✓ sprzedaż jest przeznaczona bezpośrednio dla konsumenta końcowego oraz dostawy tych produktów są przeznaczone do innych zakładów prowadzących handel detaliczny z przeznaczeniem dla konsumenta końcowego

Działalność marginalna, lokalna i ograniczona

rodzaje produkcji i limity sprzedaży

Rodzaj produktu	Limit sprzedaży (tygodniowo) [t]
świeże mięso wołowe, wieprzowe, baranie, kozie, końskie , produkowane z tego mięsa surowe wyroby mięsne, mięso mielone	1
świeże mięso drobiowe lub zajęczaków , produkowane z tego mięsa surowe wyroby mięsne, mięso mielone	0,5
produkty mięsne	1,5
świeże mięso zwierząt dzikich utrzymywanych w warunkach fermowych, produkowane z tego mięsa surowe wyroby mięsne, mięso mielone	0,5
produkty mleczne, produkty na bazie siary	0,5
świeże mięso zwierząt łownych , odstrzelonych zgodnie z przepisami prawa łowieckiego lub produkowane z tego mięsa surowe wyroby mięsne, mięso mielone	0,5
produkty rybołówstwa	0,5
produkty jajeczne	0,15
gotowe posiłki (potrawy) wyprodukowane z produktów pochodzenia zwierzęcego lub z udziałem tych produktów	1,5

Rolniczy handel
detaliczny

Nasze doradztwo - Twoje korzyści

Rolniczy Handel Detaliczny

- Umożliwienie rolnikom prowadzenia produkcji i sprzedaży konsumentom końcowym żywności wyprodukowanej w całości lub w części z własnej uprawy, chowu lub hodowli.

Krótki łańcuch dostaw:
rolnik ----- konsument

- Ustawa z dnia 16 listopada 2016 r. o zmianie niektórych ustaw w celu ułatwienia sprzedaży żywności przez rolników
(Dz. U. z 2016 r., poz. 1961)

Obowiązuje od 1 stycznia 2017 r.

Konsument końcowy: ostateczny konsument żywności, który nie wykorzystuje jej w ramach działalności przedsiębiorstwa spożywczego

Zbywanie żywności na rzecz podmiotu, który wykorzystywałby nabytą żywność w ramach przedsiębiorstw spożywczego (tj. sklepy, restauracje hotele, stołówki) nie mieści się w pojęciu „handel detaliczny” w rozumieniu przepisów unijnych

Rolniczy Handel Detaliczny

USTAWA O ZMIANIE NIEKTÓRYCH USTAW W CELU UŁATWIENIA SPRZEDAŻY ŻYWNOCI PRZEZ ROLNIKÓW wprowadza zmiany w przepisach:

- Ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia,
- Ustawy o produktach pochodzenia zwierzęcego,
- Ustawy o Inspekcji Weterynaryjnej,
- Ustawy o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych,
- Ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych,
- Ustawy o działach administracji rządowej,
- Ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne.

Rolniczy Handel Detaliczny

Główne zmiany w przepisach podatkowych wprowadzone ustawą:

- ➔ zwolnienie z podatku dochodowego dla rolników prowadzących rolniczy handel detaliczny – **kwota przychodu ze sprzedaży produktów przetworzonych** w sposób inny niż przemysłowy - do 20 tys. zł rocznie w ilościach nieprzekraczających maksymalnych limitów sprzedaży:
- możliwość opodatkowania przychodu powyżej limitu do 250 tys. euro ryczałt 2 %,
- obowiązek prowadzenia ewidencji sprzedaży (nr kolejnego wpisu, data uzyskania przychodu, kwota przychodu, przychód narastająco od początku roku, rodzaj i ilość przetworzonych produktów) odrębnie za każdy rok podatkowy,
- sprzedaż żywności wyłącznie w miejscach wytworzenia (gospodarstwo) lub przeznaczonych do prowadzenia handlu (np. targowisko),

Inkubator jest miejscem, w którym rolnik, gospodarstwo agroturystyczne lub inny właściciel surowców roślinnych i/lub zwierzęcych może rozpocząć ich przetwarzanie korzystając z infrastruktury inkubatora, maszyn i urządzeń oraz doradztwa oferowanego przez podmiot prowadzący inkubator.

Rolniczy Handel Detaliczny

Główne zmiany w przepisach podatkowych wprowadzone ustawą:

- przetwarzanie produktów roślinnych i zwierzęcych oraz ich sprzedaż nie może odbywać się przy zatrudnieniu osób na podstawie umów o pracę, umów zlecenia, o dzieło itp.,

Wyjątki:

- *ubój zwierząt rzeźnych i obróbka poubojowa (rozbiór, podział i klasyfikacja mięsa),*
- *przemiał zbóż,*
- *wytłoczenie soku, oleju,*
- *sprzedaż podczas wystaw festynów, targów, kiermaszy.*

Rolniczy Handel Detaliczny

Główne zmiany w przepisach podatkowych wprowadzone ustawą:

- ilość produktów roślinnych lub zwierzęcych z własnej uprawy, chowu, hodowli użytych do produkcji danego produktu – co najmniej 50 % tego produktu, nie licząc wody,
- produkty roślinne pochodzące z własnej uprawy to także mąka, kasza, płatki, otręby, oleje i soki wytworzone z surowców pochodzących z własnej uprawy.

Kwestie dowodów regulują przepisy ustawy. – Ordynacja podatkowa, zgodnie z którymi m.in. jako dowód należy dopuścić wszystko, co może przyczynić się do wyjaśnienia sprawy, a nie jest sprzeczne z prawem.

zasady prowadzenia rolniczego handlu detalicznego

Warunki przy produkcji i sprzedaży żywności:

- nie mogą stanowić zagrożenia dla bezpieczeństwa żywności i wpływać niekorzystnie na ochronę zdrowia publicznego;
- spełniają wymagania rozporządzeń (WE): 178/2002, 852/2004;
- w przypadku, gdy produkcja odbywa się w kuchni domowej przy wykorzystaniu sprzętu i urządzeń gospodarstwa domowego – obowiązują uproszczone wymagania higieniczne określone w rozporządzeniu (WE) 852/2004 (zał. II, rozdział III);
- zakaz wykorzystywania do produkcji mięsa zwierząt kopytnych pozyskanego z uboju dokonanego poza rzeźnią zatwierdzoną przez powiatowego lekarza weterynarii (np. z uboju w celu produkcji mięsa na użytek własny).

zasady prowadzenia rolniczego handlu detalicznego

Produkcja i sprzedaż żywności w ramach rolniczego handlu detalicznego:

- podlegają nadzorowi organów i obowiązkowi rejestracji:
 - Państwowej Inspekcji Sanitarnej (żywność pochodzenia roślinnego),
 - Inspekcji Weterynaryjnej (żywność pochodzenia zwierzęcego, żywność zawierająca jednocześnie środki spożywcze pochodzenia roślinnego i produkty pochodzenia zwierzęcego);
- są dokumentowane w sposób umożliwiający określenie ilości sprzedanej żywności;
- nie wymaga sporządzenia projektu technologicznego dla produktów pochodzenia zwierzęcego i żywności złożonej.

zasady prowadzenia rolniczego handlu detalicznego

Produkcja i sprzedaż żywności w ramach rolniczego handlu detalicznego:

→ nie mogą być dokonywane z udziałem pośrednika,

Wyjątek:

sprzedaż żywności podczas wystaw, festynów, targów lub kiermaszy, organizowanych w celu promocji żywności, jeżeli pośrednik sprzedaje żywność:

- *wyprodukowaną przez tego pośrednika w ramach rolniczego handlu detalicznego,*
- *wyprodukowaną przez inny podmiot prowadzący rolniczy handel detaliczny na obszarze powiatu, w którym pośrednik ten prowadzi produkcję żywności w ramach rolniczego handlu detalicznego, lub na obszarze powiatu sąsiadującego z tym powiatem.*

zasady oznakowania miejsc sprzedaży

W miejscu sprzedaży żywności w ramach rolniczego handlu detalicznego należy umieścić w sposób czytelny i widoczny dla konsumenta:

→ napis „rolniczy handel detaliczny”;

→ dane obejmujące:

- imię i nazwisko albo nazwę i siedzibę podmiotu prowadzącego rolniczy handel detaliczny,
- adres miejsca prowadzenia produkcji tej żywności,
- weterynaryjny numer identyfikacyjny podmiotu prowadzącego rolniczy handel detaliczny - w przypadku żywności pochodzenia zwierzęcego i żywności złożonej.

Ewidencja sprzedaży

Rolnik prowadzący rolniczy handel detaliczny ma obowiązek prowadzić i przechowywać dokumentację ilości żywności sprzedanej w danym roku, oddzielnie za każdy rok kalendarzowy.

▪ **Dokumentacja powinna zawierać:**

- numer kolejnego wpisu;
- datę sprzedaży żywności;
- ilość i rodzaj sprzedanej żywności.

Przepisy podatkowe nie zwalniają rolników prowadzących RHD od prowadzenia ewidencji sprzedaży(nr kolejny wpisu, data przychodu, kwota przychodu, przychód narastająco od początku roku, rodzaj i ilość produktu

Przykładowa ewidencja sprzedaży

L.p.	Data sprzedaży	Rodzaj żywności (nazwa/kategoria)	Ilość
1.	22.09.2017	Miód	1,2 kg
2.	23.09.2017	Mleko surowe	4 l
3.	23.09.2017	Jaja kurze	60 szt.
4.			
5.			

Limity sprzedaży

- żywności pochodzenia roślinnego innej niż surowce oraz żywności zawierającej jednocześnie środki spożywcze pochodzenia roślinnego i produkty pochodzenia zwierzęcego – w załączniku nr 2 do rozporządzenia; np.:

L.p.	Nazwa żywności	Kategoria	Max ilość
1.	Przetwory z owoców	soki owocowe	6.700 l
		dżemy	3.400 l
2.	Przetwory z warzyw	marynaty warzywne	3.400 kg
3.	Przetwory zbożowe	mąki	16.000 kg
4.	Pieczywo		15.400 kg
5.	Pieczywo cukiernicze, ciasta i ciastka		2.500 kg
6.	Gotowe posiłki mięsne	Knedle z owocami	2.900 kg
7.	Żywność „złożona” np. pierogi z mięsem		2.400 kg

Limity sprzedaży

- surowców pochodzenia zwierzęcego – w załączniku nr 3 do rozporządzenia; np.:

L.p.	Nazwa surowców	Max ilość
1.	Mleko surowe lub mleko surowe i siara	52.000 l
2.	Surowa śmietana	10.400 l
3.	Jaja od drobiu	148.200 szt.
4.	Jaja od ptaków bezgrzebieniowych	800 szt.
5.	Produkty pszczele nieprzetworzone (miód, pyłek pszczeli, pierzga, mleczo pszczele)	do 5 rodzin – 150 kg
		do 40 rodzin – 1.200 kg
		do 80 rodzin – 2.400 kg
6.	Produkty rybołówstwa żywe lub uśmiercone	1.800 kg
7.	Żywe ślimaki lądowe	1.000 kg

Limity sprzedaży

- **produktów pochodzenia zwierzęcego innych niż surowce – w załączniku nr 4 do rozporządzenia.**

L.p.	Nazwa produktów	Max ilość
1.	Świeże mięso wołowe, wieprzowe, baranie, kozie, końskie, lub surowe wyroby mięsne, mięso mielone	2.300 kg
2.	Świeże mięso drobiowe lub zajęczaków, lub surowe wyroby mięsne, mięso mielone	2.100 kg
3.	Świeże mięso zwierząt dzikich utrzymywanych w warunkach fermowych, lub surowe wyroby mięsne, mięso mielone	1.100 kg
4.	Produkty mięsne	1.400 kg
5.	Wstępnie przetworzone lub przetworzone produkty rybołówstwa	1.400 kg
6.	Produkty mleczne lub produkty na bazie siary łącznie	2.600 kg
7.	Produkty jajeczne	1.300 kg
8.	Gotowe posiłki z produktów poch. zwierzęcego	1.400 kg

Dziękuję za uwagę

